

Kdaj in kako poskrbeti za svojo finančno varnost v starosti

Z direktorico podjetja Finančna hiša mag. Karmen Darvaš Šega smo pokleptali o tem, zakaj je smotno varčevati za pokojnino, kako sploh varčevati in kdaj je najprimernejši trenutek. Podala nam je svoje poglede na pokojninske rešitve in razkrila največje zmote varčevalcev pri reševanju lastne pokojninske problematike.

Že ptički čivkajo, da bomo morali vsi sami poskrbeti za svoje dostojno življenje na stara leta in da se ne zanašajmo na državne pokojnine, saj so že dandanes prenizke in je polovico upokojencev na pragu revščine. Kje vidite vi največji problem mladih generacij in generacij srednje starosti? Ali varčujejo dovolj in ali sploh varčujejo, kakšen odnos imajo do svoje prihodnosti in jeseni svojega življenja?

Ni treba biti finančni strokovnjak, da se zavedaš, da bo tvoja starost v pretežni meri odvisna od tvojih prihrankov in drugih virov, ki si jih boš zagotovil v aktivnem življenjskem obdobju, tam

od svojega 25. do 65. leta starosti. Moj nasvet mladim je: »Takoj, ko se zaposliš in prejmeš prvo plačilno listo, se discipliniraj in varčuj del plače za svojo starost.« Sploh ni toliko pomembno, kako, pomembneje je, da takoj. Nasvet starejšim: poiščite usposobljene svetovalce in naj vam izdelajo pokojninski načrt in rešite, kar se rešiti še da. Morda boste lahko še ujeli zadnji vlak in si delno pokrili svojo pokojninsko vrzel. Pri večini starejših je tako ali tako že prepozno, da si v celoti zagotovijo polno dodatno rento, ki bi jim omogočala isti življenjski standard, kot ga živijo danes. Skoraj nemo goče, saj bi morali mesečno odvajati velik del svojih prihodkov na rentne račune ali naložbene račune, če hočete. Ta delež lahko znaša celo 50 % plače, če gre za posameznika, starega 55 let. Ta generacija, ki so danes naši starši, bi nam morali biti v poduk in vzgled, da moramo takoj poskrbeti za rentno varčevanje oz. naložbo. Samo če pogledamo skozi okno, vidimo, koliko

današnjih upokojencev, ki so se upokojili lani in letos, si je prisiljenih poiskati dodatno delo, da zasluži nekaj denarja, da preživijo. Pokojnine so že danes veliko nižje, kot so pričakovali. Ali želimo to tudi zase? Verjamem, da ne. Še vedno mi ostaja velika uganka, če se zavedamo in če vidimo dejstva, kako to, da posamezniki še vedno nič ne postorijo za reševanje svoje pokojninske problematike. Po mojem bi psihologi dejali, da je ta naša težava še preveč časovno oddaljena, da bi se nam zdela vredna, da jo že danes rešujemo in se tolažimo, da je še čas. Sama trdim, da naj mladi unovčijo svojo mladost, saj si prav na varčevalnem področju zaradi čudežev obrestno obrestnega računa lahko zagotovijo tako rekoč z mesečnim drobižem visoko dodatno rento. Ne maram izgovorov, da ni denarja, da jim nič ne ostane, ker srečujem vsakodnevno veliko ljudi s pretiranim potrošniškim vedenjem in zapravljajo za nepomembne stvari, ki jih dejansko sploh ne potrebu-

jejo. Vidim veliko finančnih rezerv za pokojninska varčevanja, če bi le znali posamezniki kakovostno upravljati s svojim premoženjem oz. denarjem.

Kakšna razlika nastane, če pričneš varčevati, ko si mlajši, ali pa če odlašiš in pričneš varčevati šele kasneje, ko postaneš odgovornejši in te verjetno resnično začne skrbeti za svojo prihodnost?

Na naši spletni strani www.financahiša.si imamo opisan zelo zanimiv primer Janka in Metke, ki nazorno prikazuje, kakšne izgube boste deležni, če začnete varčevati 10 let kasneje, kot bi sicer lahko. V našem primeru Janko privarčuje 40.000 EUR manj kot pridna Metka, ki je začela varčevati 100 EUR na mesec samo 10 let pred Jankom. Moj nasvet bi bil: čim prej, tem bolje. Naj ne bo tudi vaš izgovor: »Varčeval bom za pokojnino, ampak jutri.« Ta jutri vam bo prinesel samo to, da boste morali za doseg istega cilja z leti mesečno več dati na stran. Če pogledamo po starostnih skupinah, priporočam, da začnemo pokojninsko varčevanje že pri 25 letih, saj si lahko s 100 EUR na mesec pri 4 % obresti privarčujemo 435 EUR dosmrtnih mesečnih rent. Če boste začeli varčevati 10 let kasneje, pri 35. letu, boste za isti znesek prejeli 261 EUR dosmrtnih mesečnih rent, pri 45. letu pa samo še 141 EUR, pri 55. letu pa neverjetnih 57,90 EUR. Si predstavljate, da začnete mesečno varčevati 100 EUR pri 55. letu in čez

10 let iz tega prejmete le 57,90 EUR pokojnine? Pri 55. letu starosti je žal prepozno za mesečno varčevanje, ampak pride v poštev le plemenitenje že prihranjene večje vsote za namen pokojnine. Pri odločanju za pokojninsko naložbo se držite osnovnega načela, da odvajate za namen svoje pokojnine vsaj 10 % vseh svojih prihodkov.

Kakšno pa bi bilo po vašem mnenju ustrezno pokojninsko varčevanje?

Razpršeno med različne finančne produkte, ki prinašajo v naš osebni portfelj donosnost, varnost in likvidnost. Nikoli ni bilo dobro staviti na enega konja. Zatorej, tudi pri reševanju svoje pokojninske problematike nikoli ne stavimo na eno vrsto naložbe. Osebnostem bolj zagovornica varnih zajamčenih oblik, ki nam bodo v vsakem primeru, ne glede na razmere na finančnih trgih, predstavljale zagotovljen pasivni vir pokojnine. Na tak način si kupimo finančno svobodo na stara leta. Kot finančna strokovnjakinja seveda svetujem, da si mlajši lahko privoščijo nekoliko bolj tvegane naložbe, da sledijo potencialno višjim donosom, ampak nikakor s tem ne želimo povedati, da vlagajo vse prihranke v naložbeno tvegane produkte. Kaj hitro se lahko zgodi, da se znajdemo v 10-letnem ničelnem obdobju ali celo v minusu. Držite se enostavnega finančnega pravila: kolikor si star, toliko odstotkov vlagaj v varne oblike naložb. V tem primeru so vse skrbi odveč.

Znanja ni nikoli dovolj

O pomenu izobraževanja ni treba posebej izgubljeni besed, saj se domala vsi zavedamo, da brez njega enostavno ne gre. Izobrazba je največkrat osnovni pogoj za zasedbo delovnega mesta, izjeme so le takrat, ko delodajalci izrecno potrebujejo ljudi s posebnimi veščinami. V sodobnem času, kjer je še posebej zaželena lastnost hitro prilagajanje, so dodatna znanja še več vredna.

Pri pridobivanju le-teh je poti ogromno, pa naj si gre za šolske ustanove vseh vrst, različne delavnice in tečaje, seminarje različnih oblik, tudi prostovoljstvo ima pri tem svoje mesto (npr. med čakanjem na delo). Zelo popularne so tudi t. i. prekvalifikacije in pomenijo izhod iz trenutnega nezadovoljstva na delovnem mestu. Predvsem mlajši po študiju, na začetku delovne poti, ugotovijo, da si pravzaprav želijo početi nekaj drugega, oz. niso imeli prave predstave o delu. V teh primerih se jih precej odloči za racionalno varianto izobraževanja ob delu: ohranijo sedanjo službo, a obenem storijo vse, da si z novimi pridobljenimi znanji izboljšajo možnosti za prehod na zeleno delovno mesto.

Treba se je v osnovi zavedati, da je to mogoče, da možnosti obstajajo. Nikakor pa do tega ne pride samo od sebe, brez našega prizadevanja.

Vaše podjetje je znano po tem, da ste eksperti za reševanje pokojninske problematike za posameznike. Že več kot desetletje se ukvarjate s pokojninskim svetovanjem. Ali opazate kakšne napake, težave, zmote, ko se varčevalci odločajo za reševanje svojih bodočih pokojnin?

Finančna pismenost Slovencev ni slaba. Je katastrofal-

na. Vse se že zaustavi pri samem začetku pristopa. Še pokojninskega načrta si ne izdelajo. Ne poznajo niti ene stranke, varčevalca, ki bi strateško pristopil k svojemu pokojninskemu problemu. Vsi začnejo varčevati na repu. Tipično razmišljanje je takšno: na mesec si lahko privoščim 100 EUR za mesečno varčevanje. Morda še koga zanima, koliko si lahko obeta

pokojnine iz tega naslova. In to je to. Žal. Ljudje ne vedo niti, koliko bo približno njihova pokojnina nižja od dosežanih prilivov, torej za koliko se jim bo življenjski standard znižal. Še manj se zavedajo, koliko bi morali mesečno varčevati, da bi si zapolnili to pokojninsko vrzel. Zatorej, v našem podjetju naši svetovalci najprej izdelajo temeljiti pokojninski načrt, s pomočjo katerega posameznik izve, koliko mora v svoji aktivni dobi privarčevati sredstev. Nato izve, koliko bo znašala ta investicija na mesečni ravni. S pomočjo pravnika izberemo najustreznejšo obliko produkta za posameznika glede na finančne zmogljivosti in življenjski cikel, v katerem se posameznik trenutno nahaja.

Koliko bi morali varčevati, če bi želeli prejemati na stara leta 400 EUR pokojnine?

Privarčevanega moramo imeti 100.000 EUR kapitala. Kako doseči ta znesek, je odvisno predvsem od naše današnje starosti. Ste mladi? Potem manj. Ste že stari? Potem pa zajeten mesečni znesek. Torej, če ima današnji 65-letnik 100.000 EUR kapitala, si bo s tem denarjem lahko kupil 420,55 EUR mesečne dosmrtni pokojnine.

ZDRAVJE VAM BO POVRNILO, KAR VANJ VLOŽITE.

NOVO

Poslovalnica Ptuj
Minorijski trg 4, Ptuj
tel.: 02 798 05 30

Pričetek poslovanja na novi lokaciji v ponedeljek, 21. 9. 2015.

VZAJEMNA
zdravstvena zavarovalnica

AZ andragoški zavod

- srednješolski programi
- jezikovni tečaji za odrasle in mladino
- priprave na izpite
- računalniški tečaji
- knjigovodski tečaji

Znanje za vse generacije.

Andragoški zavod Maribor - Ljudska univerza
Maistrova 5, 2000 Maribor

Tel.: 02/234 11 11
info@azm-lu.si, www.azm-lu.si

IZBERITE PRAVO PODOBO.
Oblecite svoje zaposlene v sodobna oblačila, posebej prilagojena vašim željam in potrebam.

LASTEN RAZVOJ IN PROIZVODNJA NA PTUJU.
P. PRIORI

ZAŠČITA Ptuj d.o.o., Rogozniška c.13, 2250 Ptuj,
MALOPRODAJA vsak dan od 7.00 do 16.00 ure, tel. 02/ 779 71 11

FINANČNA HIŠA®

Doživite občutek brezskrbnosti.
Brezskrbnosti za prihodnost.

Luksuzno doživite s prijazno svetovalko:
tel. 02 460 44 55, gsm. 031 691 271

Stil & Eleganca na spletu:
www.financahiša.si

Osebnost stik z najboljšimi,
kje drugje kot v centru Maribora, na Ulici talcev 15.

Zavarovalnica Maribor

Novo in najugodnejše avtomobilsko zavarovanje*

Vaš avto nima zgolj prijateljev.